

**ЛОКАЛЕН
АКЦИСКИ ПЛАН
ЗА УПРАВУВАЊЕ
СО ОТПАД НА
ОПШТИНА
КРИВОГАШТАНИ
за 2024-2025**

**ЛОКАЛЕН АКЦИСКИ ПЛАН ЗА
УПРАВУВАЊЕ СО ОТПАД НА
ОПШТИНА КРИВОГАШТАНИ**
за 2024-2025

Содржина

Предговор од градоначалникот	3
1. Вовед	4
2. Национална легислатива и обврски	5
3. Анализа на постоечка состојба	6
4. Акциски план за 2024-2025	9
5. Следење на реализација на ЛАП и известување	20
6. Вклученост на засегнатите страни и комуникациска стратегија	23
Изјава за транспарентност	24

Содржината на овој план е сопственост на Општина Кривогаштани и резултат на повеќемесечен труд на членовите на работната група. Придонесот на САЛАР и на Шведската влада беше ограничен на обезбедување техничка помош и финансиска поддршка на процесот.

SALAR International
A part of the Swedish Association
of Local Authorities and Regions

 Sweden
Sverige

Предговор од градоначалникот

Со огромна чест и задоволство ви го претставувам Локалниот акциски план за одржување со отпад (ЛАП) за општината во која живееме, твориме и градиме иднина. ЛАП претставува континуитет во планирањето активности со цел подобрување на квалитетот на животната средина, заштита на природните убавини, но и обезбедување на одржлив економски развој.

ЛАП е развоен стратешки документ, за состојбите, за идентификување на слабостите и за предлагање мерки и активности за подобрување на истите. Содржината и начинот на изработка на ЛАП, обезбедуваат сознанија за тоа од каде потекнуваат притисоците врз различните медиуми во животната средина (воздухот, водата, почвата, бучавата) со одговори како подобро да управуваме со нив, како подобро да го планираме урбаниот развој во општината, како да се грижиме за природните богатства и истите да ги зачуваме. Со користење современи техники и алатки, вклучувајќи ја јавноста и останатите чинители во нашата општина, во него ги дефиниравме проблемите во сите тематски области, извршивме распоред, подредување на приоритети на клучните проблеми и предложивме мерки и активности за решавање на истите. Ќе се трудиме во идното наше заедничко работење, ЛАП да биде главен патоказ при решавање на еколошките проблеми, но и алатка за изнаоѓање финансиски средства за имплементација на предвидените проекти. Ќе ги вложиме сите наши ресурси за реализација на мерките и активностите, за нивното практично спроведување да претставува најдобра промоција на нашата општина како „урбана, еколошки одржлива средина“ која нуди услови за подобро живеење и почитување на правата за здрава животна средина.

Примарни задачи на Градоначалникот и на Советот на општина Кривогаштани се транспонирањето на основните директиви на ЕУ поврзани со проблематиката на управувањето со отпад во надлежностите и задачите на локалната самоуправа, управување со животинските нус-производи и искористените производи, постојано следење и преземање на соодветни мерки за намалување на загадувањето на почвата, одговорноста за штета во животната средина и регулирањето на системот за поврат на трошоците како и дисциплина на плаќањето.

Посакувам и ќе се стремам ЛАП да биде продолжување на нашите напори во досегашниот период за воспоставување соработка со невладини организации од областа на екологијата и реализација на еколошки акции и обуки на најмладите за стекнување грижа за животната средина. Сакаме ЛАП да биде врска со бизнис заедницата за почитување на законските одредби во јакнење на капацитетите за намалување на потрошувачката на природни ресурси и емисии во животната средина. Посебно ја очекувам несебичната поддршка од граѓаните на општината за активностите и проектите кои ќе следат во следниот период и учество во нивната реализација за обезбедување одржлив развој на општината. Брзиот економски развој, социјалниот развој и заштита на животната средина, квалитетот на живеењето и здравјето на сегашните и идни генерации ќе бидат основна водилка во нашето работење.

Градоначалник на општина Кривогаштани
Николче Мискоски

1 Вовед

На патот кон одржливо управување со отпадот, Република Северна Македонија веќе има преземено чекори кои постепено ги надминуваат постоечките проблеми за подобрување на системите за собирање и третман на отпадот и премин од линеарна во циркуларна економија. Новиот Закон за управување со отпадот¹, Планот за управување со отпад 2020-2030, воспоставувањето на регионалниот систем за управување со отпад, како и воспоставување на организации за проширена одговорност на производителите поставија солидна основа за воспоставување на ефективна оперативна рамка и подобрување на капацитетите и практиките на сите чинители во областа.

Следејќи ги насоките од регионалните планови за управување со отпад, во рамките на проектот „Одржливо управување со отпадот на локално ниво“ спроведуван од SALAR International, а финансиран од шведската влада преку Сида, беше развиен Оперативен регионален план за управување со отпад (ОРПУО) за пелагонискиот и југозападниот регион. Изработен заедно со општините од двата плански региона, ОРПУО претставува практичен документ кој ги локализира националните приоритети и цели и овозможува оптимално искористување на општинските ресурси. Инклузивниот и транспарентен процес го засили сопствеништвото врз планот и им овозможи на сите чинители подобро да ја разберат важноста на одржливото управување со отпадот.

Важен дел од целиот процес е и склучениот договор за заем од 55 милиони евра со Европската банка за обнова и развој кој вклучува изградба на три регионални депонии, набавка на возила и опрема како и техничка помош за поддршка на регионалниот систем за управување со отпад.

Заемот ќе обезбеди средства за нужното модернизирање на возниот парк на општинските комунални претпријатија и ќе ја нагласи клучната улога на (про)активното учество на општините во одржливото управување со отпадот.

Локалниот акциски план (ЛАП) за управување со отпад 2024-2025 на општина Кривогаштани беше изработен со цел да се утврдат локалните политики за управување со отпадот, да се утврди опсегот на интервенциите и да се постават јасни цели со детални чекори за нивна реализација.

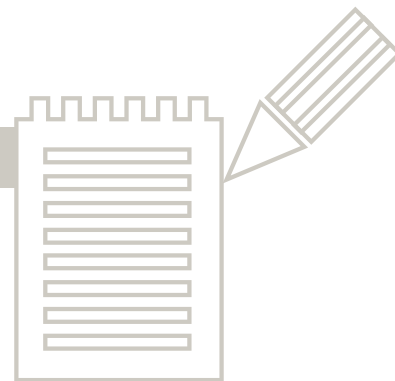
Насоките во планот за намалување на создадениот отпад и подобрување на локалните практики за селекција, собирање и депонирање на отпадот се во согласност со меѓународните стандарди и добри практики за цврст отпад и директно водат кон намалување на влијанието врз животната средина. Регионалната перспектива и нагласокот на меѓуопштинската соработка беа меѓу приоритетите при изработката на ЛАП. Спојувањето на двата региона (пелагониски и југозападен) во еден регион за управување со отпад создава можност, но и обврска за блиска соработка помеѓу општините. Интегрирањето на инклузивните процеси и родовата перспектива во финалниот документ ќе придонесе кон зголемена родова еднаквост, подобар пристап на ранливите групи до услугите во секоја од општините и подобрување на квалитетот на живот на населението.

Планот беше изработен од работна група посебно формирана за оваа цел, во состав:

1. **Елена Талески** - помлад соработник за заштита на животна средина
2. **Милорад Здравкоски** - директор на ЈКП Пелагонија
3. **Билјана Рикалоска** - помлад соработник за финансиско и материјално сметководство
4. **Сашо Цуцулоски** - раководител на одделение за комунални дејности и ЛЕР
5. **Даниела Крстеска** - соработник за следење и поддршка на ЛЕР

1 Закон за управување со отпад (Службен Весник бр. 216/2021)

2. Национална легислатива и обврски

Развојот на законодавството и политиките од областа на животната средина се прилично динамични процеси и Република Северна Македонија постојано ги следи тековите и промените во еколошкото законодавство на ЕУ како правна база за изградба на еколошки стандарди во разни сектори на животната средина, вклучувајќи го и управувањето со отпадот. Во тој поглед, новиот **Закон за управување со отпад** ја транспонира европската директива за отпад (2008/98/ЕС) како и новата директива со измените од 2018 година (2018/851) со што се нагласува обврската на локалната самоуправа да управува со комуналниот отпад. Новиот закон јасно се повикува на начелата за заштита на животната средина, начелото на претпазливост и на начелото за универзалност на услугата за управување со отпадот и го допрецизира регионалниот систем за управување со отпадот како и улогите на националните и локалните актери. Со стимулација на мерки за намалување на количината на создаден отпад и одржливо управување со отпадот, Законот цели кон зачувување на ресурсите и спречување на негативните влијанија на отпадот врз животната средина.

Националната стратегија за управување со отпад 2008-2020 ја одразува политиката за управување со отпад и претставува основа за подготовка и спроведување на интегриран и финансиски одржлив систем. Стратегијата обезбедува насоки за активностите во областа на управувањето со отпадот со цел да се надмине неприфатливата состојба на животната средина во земјава која има негативно влијание врз водата, почвата и воздухот како и врз човековото здравје.

Надоврзувајќи се на основата поставена од Стратегијата, **Националниот план за управување со отпад 2020-2030** ја дефинира рамката за креирање и функционирање на интегриран систем за управување со отпад во согласност со хиерархијата за отпад и законодавството на ЕУ и да се постигне еколошки безбедна преработка и отстранување на отпадот во согласност со приликите во Република Северна Македонија. Одржливо функционирање на базичната инфраструктура за управување со комуналниот отпад (организациски и финансиски структури,

техничка инфраструктура и правна рамка) е основната цел на Планот.

Институционалната рамка за управување со отпад е јасно дефинирана. Министерството за животна средина и просторно планирање е институција која е одговорна за креирање на политиката за управување со отпад на национално ниво, додека политиката на локално ниво е одговорност на општините. Оперативните активности како што се собирање, селекција, транспорт и депонирање се организирани преку јавните комунални претпријатија. Колективните постапувачи се исто така дел од системот за управување со различни текови на отпад, како на пример отпад од пакување, отпад од електрична и електронска опрема, отпад од батерии и акумулатори и други текови отпад кои го помагаат управувањето преку воспоставување дополнителна мрежа за селекција и спроведуваат активности за подигнување на јавната свест.

Со цел обезбедување финансиски само-одржлив систем за управување со отпад, Законот за управување со отпад го наложува и промовира регионалниот пристап. **Регионалниот систем за управување со отпад** подразбира здружување на општините во пет региони, формирање на меѓуопштински одбори за управување со отпадот за секој регион и изградба на регионални депонии со кои ќе управува **Регионално комунално претпријатие**. Изготвувањето и следењето на реализацијата на **Регионалниот план за управување со отпад** е обврска на новоформираниите организациски единици за управување со отпад во Центрите за развој на планските региони.

Регионалното управување со отпад претставува современ, стратешки пристап во управувањето со отпадот и предуслов за систематско решавање на проблемите со отпадот. Интегрираното регионално управување со комуналниот цврст отпад подразбира постепено затворање на несанитарните комунални и диви депонии откако новите регионални санитарни депонии ќе станат оперативни.

3. Анализа на постоечка состојба

Рељеф и геолошки состав

Се наоѓа во западниот дел од Прилепско поле, кое го зазема северозападниот дел на Пелагониската котлина. Источниот и јужниот дел од општината е рамничарски, а западниот и северниот дел е ридски. Сите делови припаѓаат на сливното подрачје на река Црна. Формирана е со Законот за територијална поделба и Законот за локална самоуправа од 1996 година, а проширена е со припојување на населеното место Подвис (поранешна општина Житоше) со последниот Закон за територијална организација на Република Македонија од 2004 година.

Општина Кривогаштани зафаќа површина од 93,57км², и истата може да се подели на две рељефни целини. Поголемата целина, која зафаќа 90% од површината, претставува рамничарски дел со главно се обработливи површини, а втората целина, која зафаќа 10% од вкупната површина, претставува ридско-планински дел, кој е прекриен со пасишта. Рамничарскиот дел на општина Кривогаштани располага со голем фонд обработливо земјиште што се користи за повеќе намени во земјоделското производство, додека на помал дел се развиваат природни пасишта и ливади. Северниот дел е претежно со благи падини.

Највисоките врвови на ридовите на територијата на општина Кривогаштани достигнуваат од 650 до 750 м.н.в. Во геолошка смисла, подрачјето на општина Кривогаштани припаѓа на западниот дел од Прилепскиот басен, составен од палеозојски кристалести шкрилци со низок кристалинитет. Најголем дел од теренот припаѓа на Пелагонискиот хорстантиклинориум. Од хидрогеолошки аспект седиментните наслаги во басенот на територијата на општина Кривогаштани кој претставува дел од Прилепскиот басен, претставуваат еден копмплекс, со различен литолошки состав со коефициент на филтрација од 10⁻¹ до 10⁻⁶ см/сек во кој се јавува збиената издан (фреатската и под притисок) и карстната, на различни длабочини. Штедроста на издупчените бунари се движи од 5л/с во Кривогаштанскиот регион до 20л/с во алувијалот на река Црна во Воѓанскиот регион.

Артески слоеви со ладна (пресна) вода се утврдени во реонот на населеното место Славеј а додека артески бунар со слабо закиселена

вода е издупчена во с. Крушеани каде во една дупнатина утврдени се повеќе водоносни хоризонти под притисок (артески и субартески) со по 2л/с од секој хоризонт. Субартески водоносни хоризонти утврдени се во с. Боротино, чиј палеорељеф е од прекамбриски микашисти.

Климатски одлики

Местоположбата на општината условува постоење на умерено континентална клима, со просечна сума на врнежи од 517 л/м². На местата каде надморската височина се движи од 590 до 610 м.н.в., има топли континентални карактеристики, при што котлинскиот карактер на Пелагонија е особено изразен, а просечната годишна температура во котлинскиот дел изнесува 11,2°C.

Хидрографија

Од хидролошки аспект, општина Кривогаштани располага со различен капацитет на надземни и подземни води во зависност од локацијата. Алувијалот на Река Црна која поминува покрај населените места Воѓани, Бела Црква и Пашино Рувци е побогат со надземни (Река Црна) и подземни води кои се јавуваат на помали длабочини. Средни количини на подземни води се среќаваат во Боротинскиот регион, регионот на населените места Славеј и Врбјани и југоисточниот и југозападниот дел од Кривогаштани. Во северниот регион на општина Кривогаштани кој ги опфаќа населените места Кореница, Годивле и Подвис како и северниот дел од Кривогаштани, се релативно сиромаштани со подземни и надземни води, така што подземните води се наоѓаат на поголеми длабочини и бунарите се со мала штедрост.

На територијата на општина Кривогаштани поминуваат три реки и повеќе одводни канали кои служат за одведување на атмосферските води од населените места до реките. Најголема река која поминува низ атарот на општина Кривогаштани е Река Црна која поминува низ јужниот дел од општината, на потегот од населеното место Воѓани до Пашино Рувци. Во река Црна се влева Река Блато која со околу 15 км низ територијата на општината, по капацитетот на вода е најголема во општината. Во река Блато се влева Крушевска Река со околу 9км

должина, започнувајќи од западниот дел на Кривогаштани до вливот во Блато на исток во атарот на с.Крушеани.

Демографски опис на општина Кривогаштани

Општина Кривогаштани според пописот од 2021 година ја сочинуваат дванаесет населени места од рурален карактер: Кривогаштани, Крушеани, Обршани, Бела Црква, Воѓани, Пашино Рувци, Боротино, Славеј, Врбјани, Кореница, Годивле и Подвис, каде живеат 5167 жители, од кои 5021 се македонци. Општински центар е населеното место Кривогаштани.

Структурата на населението е скоро рамномерна, каде 51% од жителите се од машки пол, а додека 48,6% им припаѓаат на женскиот пол.

Според националната припадност 97,17% од жителите се Македонци, а додека 2,83% од жителите им припаѓаат на Албанци, Србите, Ромите и останатите. Исто така според пописот од 2021 година во општината има:

- број на домаќинства: 1675
- број на станови: 2379
- густина на населеност: 55,22 ж/км²

	Етничка припадност - ВКУПНО	Македонци	Албанци	Турци	Роми	Власи	Срби	Бошњаци	Други неспомнати	Не се изјасниле	Лица за кои податоците се преземени од административни извори
Бела Црква	442	427	-	-	-	-	-	-	-	-	15
Боротино	265	264	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Воѓани	349	334	2	-	-	-	-	-	-	-	13
Врбјани	249	246	-	-	-	-	-	-	-	-	3
Годивле	112	109	-	-	3	-	-	-	-	-	-
Кореница	40	40	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Кривогаштани	1 533	1 493	2	-	-	1	7	-	3	1	26
Крушеани	514	485	1	-	1	-	-	1	2	-	24
Обршани	672	667	2	-	-	-	-	-	1	-	2
Пашино Рувци	514	491	-	-	-	-	-	-	1	-	22
Подвис	98	97	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Славеј	379	368	-	-	-	-	-	-	7	-	4
ВКУПНО	5167	5021	7	-	4	1	7	1	14	1	110

Табела 1: Вкупна количина на создаден и собран отпад по вид и години во тони

ОПШТИНА КРИВОГАШТАНИ						
ВКУПНА КОЛИЧИНА НА СОЗДАДЕН И СОБРАН ОТПАД ПО ВИД И ГОДИНА (ВО ТОНИ)						
	2020		2021		2022	
	Создаден	Собран	Создаден	Собран	Создаден	Собран
Хартија	130	130	132	132	210	210
Стакло	161	161	173	173	194	194
Пластика	80	80	78	78	96	96
Органски отпад	187	187	190	190	210	210
Останат комунален отпад	154	154	150	150	163	163
ВКУПНО	712	712	723	723	873	873
% на сортиран отпад		78.37		79.25		81.33
% на собран отпад		100.00		100.00		100.00
% на домаќинства покриени со услуга		55%		70%		80%
% на наплатен надомест		65%		70%		60%
ВКУПНА КОЛИЧИНА НА СОЗДАДЕН И СОБРАН ОТПАД ПО ВИД И ГОДИНА (ВО ТОНИ)						
Градежен отпад	187	187	190	190	192	192
Кабаст отпад						
ВКУПНО	187	187	190	190	192	192

Табела 2: Возила за управување со отпад во општина Кривогаштани

ОПШТИНА КРИВОГАШТАНИ					
ВОЗИЛА ЗА УПРАВУВАЊЕ СО ОТПАД ВО ОПШТИНАТА					
Назив на возило	Модел	Тип	Година на производство	Капацитет (м ³)	Вкупен број вакви возила
Камион	Fuso 8 м3	508D	2016	8м3	1
Трактор	Ferguson	539	2000	4м3	1
Трактор	Ferguson	539	2004	4м3	1
Трактор	Ferguson	539	2001	4м3	1
Трактор	Mahindra 477	DI2	2019	4м4	1

4. Акциски план за 2024-2025

ОПШТИНА КРИВОГАШТАНИ									
Приоритет 1		Обезбедување услуги (собирање и транспорт на отпад) на што е можно повеќе корисници							
Цел 1.1		Подобрено собирање и транспортирање преку планирање							
Акција 1.1.2		Анализа на маршрути за собирање и потребни возила, вклучувајќи типови и број на контејнери/канти							
Координација со:		САЛАР							
Активност		Времетраење	Временска рамка (квартално или полугодишно)	Одговорни за спроведување (сектор, одделение)	Индикативен буџет (на ниво на активност, освен во исклучителни ситуации)	Извор на финансирање (централен буџет, општина, донатор)	Потребна поддршка (техничка, посебна експертиза, обука, менторство, модалитети за соработка/ координација)	Почетна состојба (на ниво на акција)	Цел/индикатор (на ниво на акција)
1.1.2.1	Изработка на методологија за маршрути за собирање на отпадот	1 месец	1/2024	Одделение за ЛЕР и животна средина	/	/	Експертска поддршка од САЛАР	Не се ажурирани податоците за маршрути за собирање на отпад Не се ажурирани податоците за потребни возила, канти и контејнери	Утврден план за оптимални маршрути за собирање на отпад Утврден број/количина на потребни возила, канти и контејнери
1.1.2.2	Излегување на терен и мапирање на маршрутите и потребните возила, канти и контејнери	2 месеци	2/2024	Одделение за ЛЕР и животна средина	/	/	Експертска поддршка од САЛАР		
1.1.2.3	Извештај од мапирањето на маршрутите со конкретен број на потребни возила и потребни канти/контејнери	1 месеци	3/2024	Одделение за ЛЕР и животна средина	/	/	Експертска поддршка од САЛАР		

Приоритет 1		Обезбедување услуги (собирање и транспорт на отпад) на што е можно повеќе корисници							
Цел 1.1		Подобрено собирање и транспортирање преку планирање							
Акција 1.1.6		Развивање и испорака на образовни програми за вработените за соодветни организациски процеси у управување со податоци							
Координација со:		САЛАР							
Активност		Времетраење	Временска рамка (квартално или полугодишно)	Одговорни за спроведување (сектор, одделение)	Индикативен буџет (на ниво на активност, освен во исклучителни ситуации)	Извор на финансирање (централен буџет, општина, донатор)	Потребна поддршка (техничка, посебна експертиза, обука, менторство, модалитети за соработка/ координација)	Почетна состојба (на ниво на акција)	Цел/индикатор (на ниво на акција)
1.1.6.1	Анализа на потребите за видот образовни програми наменети за вработените	3 месеци	1/2024	ЈП Пелагонија, Одделение за ЛЕР и животна средина	/	Донаторска поддршка - Сида/САЛАР	Експертска поддршка од САЛАР	Нема организирани образовни програми наменети за вработените	Соодветни образовни програми се развиени и испорачани на вработените Најмалку 40% од обучените се жени
1.1.6.2	Развој на соодветни образовни програми врз основа на идентификуваните потреби	2 месеци	2/2024	ЈП Пелагонија, Одделение за ЛЕР и животна средина	/	Донаторска поддршка - Сида/САЛАР	Експертска поддршка од САЛАР		
1.1.6.3	Испорака на образовните програми за вработените	6 месеци	3/2024 - 4/2024	ЈП Пелагонија, Одделение за ЛЕР и животна средина	120.000,00 ден	Донаторска поддршка - Сида/САЛАР	Експертска поддршка од САЛАР		
Приоритет 1		Обезбедување услуги (собирање и транспорт на отпад) на што е можно повеќе корисници							
Цел 1.2		Зголемен возен парк и број на канти/контејнери							
Акција 1.2.1		Идентификување на извори на финансирање и ефективно финансиско планирање							
Координација со:		ЈП Пелагонија и САЛАР							
Активност		Времетраење	Временска рамка (квартално или полугодишно)	Одговорни за спроведување (сектор, одделение)	Индикативен буџет (на ниво на активност, освен во исклучителни ситуации)	Извор на финансирање (централен буџет, општина, донатор)	Потребна поддршка (техничка, посебна експертиза, обука, менторство, модалитети за соработка/ координација)	Почетна состојба (на ниво на акција)	Цел/индикатор (на ниво на акција)
1.2.1.1	Формирање работна група од ЛЕР и финансии	1 месец	1/2024	Одделение за ЛЕР и животна средина и финансии	/	/	/	Не постои редовно следење на извори на финансирање	Изворите на финансирање редовно се следат и се подготвуваат полугодишни извешати
1.2.1.2	Следење на актуелни или идни повици за финансирање	24 месеци	1/2024 - 4/2025	Работна група	/	/	Техничка поддршка од САЛАР		
1.2.1.3	Подготовка на полугодишен извештај за извори за финансирање и финансиско планирање	24 месеци	1/2024 - 4/2025	Работна група	/	/	Техничка поддршка од САЛАР		

Приоритет 1		Обезбедување услуги (собирање и транспорт на отпад) на што е можно повеќе корисници							
Цел 1.2		Зголемен возен парк и број на канти/контејнери							
Акција 1.2.2		Набавка на возила и канти/контејнери							
Координација со:		МЖСПП, ЈП Пелагонија							
Активност		Времетраење	Временска рамка (квартално или полугодишно)	Одговорни за спроведување (сектор, одделение)	Индикативен буџет (на ниво на активност, освен во исклучителни ситуации)	Извор на финансирање (централен буџет, општина, донатор)	Потребна поддршка (техничка, посебна експертиза, обука, менторство, модалитети за соработка/ координација)	Почетна состојба (на ниво на акција)	Цел/индикатор (на ниво на акција)
1.2.2.1	Анализа за потреба од нови возила, канти/контејнери	1 месец	2/2024	ЈП Пелагонија	/	МЖСПП	/	Нема доволен број на возила, канти/контејнери	Набавени нови возила за потребите на ЈП Набавени и поставени нови канти/контејнери
1.2.2.2	Набавка на нови возила, канти/контејнери	4 месеци	2/2024 - 3/2024	ЈП Пелагонија	/	МЖСПП	/		
1.2.2.3	Поставување на нови канти/контејнери	1 месеци	3/2024	ЈП Пелагонија	10.000,00 ден	ЈП Пелагонија	/		
Приоритет 2		Воведување на систем за селекција на отпад и собирање на посебни текови на отпад							
Цел 2.2		Создавање на пресретлива / поволна средина за селекција на отпад							
Акција 2.2.1 и 2.2.2		Анализа на пазарот на материјали и трошоци за селекција и рециклирање на отпад							
Координација со:		ЈП Комуналец и САЛАР							
Активност		Времетраење	Временска рамка (квартално или полугодишно)	Одговорни за спроведување (сектор, одделение)	Индикативен буџет (на ниво на активност, освен во исклучителни ситуации)	Извор на финансирање (централен буџет, општина, донатор)	Потребна поддршка (техничка, посебна експертиза, обука, менторство, модалитети за соработка/ координација)	Почетна состојба (на ниво на акција)	Цел/индикатор (на ниво на акција)
2.2.2.1	Ангажман на експерт за спроведување на анализата	3 месеци	1/2024	ЈП Пелагонија, Одделение за ЛЕР и животна средина	/	Донаторска поддршка - Сидра/САЛАР	Координација со претставници на засегнатите страни и САЛАР	Не постои сеопфатна анализа	Подготвена анализа на пазарот на материјали и трошоци за селекција и рециклирање на отпад Дефинирана најмалку една можност/придобивка која специфично се однесува на жените при селекција и рециклирање на отпад
2.2.2.2	Спроведување на сеопфатна анализа на пазарот според однапред утврдена методологија	2 месеца	2/2024	ЈП Пелагонија, Одделение за ЛЕР и животна средина	/	Донаторска поддршка - Сидра/САЛАР	Координација со претставници на засегнатите страни и САЛАР		
2.2.2.3	Изработка на извештај за можности за селекција и рециклирање на отпад и трошоци / придобивки	1 месец	2/2024	ЈП Пелагонија, Одделение за ЛЕР и животна средина	50.000,00 ден	Донаторска поддршка - Сидра/САЛАР	Координација со претставници на засегнатите страни и САЛАР		

Приоритет 2		Воведување на систем за селекција на отпад и собирање на посебни текови на отпад							
Цел 2.2		Создавање на пресретлива/поволна средина за селекција на отпадот							
Акција 2.2.4		Подигнување на јавната свест и мотивирање на населението за придобивките од селекцијата на отпад							
Координација со:		ПУ, градинки, ЈП Пелагонија и САЛАР							
Активност		Времетраење	Временска рамка (квартално или полугодишно)	Одговорни за спроведување (сектор, одделение)	Индикативен буџет (на ниво на активност, освен во исклучителни ситуации)	Извор на финансирање (централен буџет, општина, донатор)	Потребна поддршка (техничка, посебна експертиза, обука, менторство, модалитети за соработка/ координација)	Почетна состојба (на ниво на акција)	Цел/индикатор (на ниво на акција)
2.2.4.1	Ангажирање на стручни лица за едукација на помладата популација (градинки и училишта)	2 месеци	2/2024	ЈП Пелагонија, Одделение за ЛЕР и животна средина	15.000,00 ден	општински буџет	техничка поддршка САЛАР	Нема обуки во основни училишта и градинки за мотивирање на најмладите за придобивките од селекција на отпад Ниско ниво на информираност на населението за придобивките од селекцијата на отпад	Реализирани обуки во основни училишта и градики
2.2.4.2	Спроведување на обуки во градинки и основни училишта	2 пати годишно	1/2024 - 4/2025	ЈП Пелагонија, Одделение за ЛЕР и животна средина	15.000,00 ден	општински буџет	Техничка поддршка од САЛАР		Спроведени мини-еко кампањи
2.2.4.3	Спроведување на мини еко кампањи преку културни настани	3 пати годишно	1/2024 - 4/2025	ЈП Пелагонија, Одделение за ЛЕР и животна средина	/	Општински буџет, донатори	Техничка поддршка од САЛАР		Подигнување на степенот на информираност кај населението за придобивките од селекција на отпад
2.2.4.4	Спроведување на кампања за подигнување на свеста за придобивките од селекција на отпад	18 месеци	3/2024 - 4/2025	ЈП Пелагонија, Одделение за ЛЕР и животна средина	200.000,00 ден	Донаторска поддршка - Сидра/САЛАР	Техничка поддршка од САЛАР		Спроведена најмалку една активност специфично наменета за подигнување на степенот на информираност на ранливите групи

Приоритет 3		Намалување на количините за органски отпад кои завршуваат на депонија							
Цел 3.1		Создавање пресретлива средина за селекција на органски отпад							
Акција 3.1.1 и 3.1.2		Анализа на количини и модели на органски отпад и исплатливост и придобивки за селекција и третман на органски отпад							
Координација со:		ЈП Пелагонија и САЛАР							
Активност		Времетраење	Временска рамка (квартално или полугодишно)	Одговорни за спроведување (сектор, одделение)	Индикативен буџет (на ниво на активност, освен во исклучителни ситуации)	Извор на финансирање (централен буџет, општина, донатор)	Потребна поддршка (техничка, посебна експертиза, обука, менторство, модалитети за соработка/ координација)	Почетна состојба (на ниво на акција)	Цел/индикатор (на ниво на акција)
3.1.1.1	Ангажман на експерт за изработка на анализата	1 месец	1/2024	ЈП Пелагонија, Одделение за ЛЕР и животна средина	/	Донаторска поддршка - Сида/САЛАР	Експертска поддршка од САЛАР	Не постои анализа на количини и модели на органски отпад	Подготвена анализа со препораки за исплатливост и придобивки од селекција на органски отпад
3.1.1.2	Спроведување на анализа за количини и модели на органски отпад	2 месеца	2/2024	ЈП Пелагонија, оОдделение за ЛЕР и животна средина	/	Донаторска поддршка - Сида/САЛАР	Експертска поддршка од САЛАР		
3.1.1.3	Подготовка на извештај за количини и модели на органски отпад со препораки за исплатливост и придобивки од селекцијата	1 месец	2/2024	ЈП Пелагонија, Одделение за ЛЕР и животна средина	150.000,00 ден	Донаторска поддршка - Сида/САЛАР	Експертска поддршка од САЛАР		

Приоритет 3		Намалување на количините за органски отпад кои завршуваат на депонија							
Цел 3.1		Создавање пресретлива средина за селекција на органски отпад							
Акција 3.1.4		Подигнување на јавната свест за селекција на органски отпад							
Координација со:		ЈП Пелагонија, САЛАР							
Активност		Времетраење	Временска рамка (квартално или полугодишно)	Одговорни за спроведување (сектор, одделение)	Индикативен буџет (на ниво на активност, освен во исклучителни ситуации)	Извор на финансирање (централен буџет, општина, донатор)	Потребна поддршка (техничка, посебна експертиза, обука, менторство, модели за соработка/ координација)	Почетна состојба (на ниво на акција)	Цел/индикатор (на ниво на акција)
3.1.4.1	Подигнување на јавната свест и мотивирање на населението за селекција на органски отпад	18 месеци	3/2024 - 4/2025	ЈП Пелагонија, Одделение за ЛЕР и животна средина	200.000,00 ден	Донаторска поддршка - Сида/САЛАР	Техничка поддршка - САЛАР	Ниско ниво на информираност на населението за селекција и третман на органски отпад	Подигнување на степенот на информираност кај населението за придобивките од селекција и третман на органски отпад Спроведена најмалку една активност специфично наменета за подигнување на степенот на информираност на ранливите групи

Приоритет 3		Намалување на количините за органски отпад кои завршуваат на депонија							
Цел 3.3		Воведување систем за селекција, собирање и транспортирање на органски отпад							
Акција 3.3.1 и 3.3.3		Обезбедување услуга за собирање на органски отпад и обезбедување канти/контејнери и возила за собирање на истиот							
Координација со:		ЈП Пелагонија							
Активност		Времетраење	Временска рамка (квартално или полугодишно)	Одговорни за спроведување (сектор, одделение)	Индикативен буџет (на ниво на активност, освен во исклучителни ситуации)	Извор на финансирање (централен буџет, општина, донатор)	Потребна поддршка (техничка, посебна експертиза, обука, менторство, модалитети за соработка/ координација)	Почетна состојба (на ниво на акција)	Цел/индикатор (на ниво на акција)
3.3.1.1	Анализа за потребен број на садови за одлагање на органски отпад и локации за нивно поставување	6 месеци	3/2024 - 4/2024	ЈП Пелагонија	/	ЈП Пелагонија	/	Не постојат садови за одлагање на органски отпад	Набавени и поставени садови за одлагање на органски отпад
3.3.1.2	Набавка на посебни садови за одлагање на органскиот отпад	6 месеци	1/2025 - 2/2025	ЈП Пелагонија и Општина Кривогаштани	дополнително ќе се одреди	донатор	/		
3.3.1.3	Поставување на садовите на соодветни места	2 месеци	2/2025	ЈП Пелагонија и Општина Кривогаштани	15.000,00 ден	ЈП Пелагонија	/		

Приоритет 4		Изградба на депонија согласно стандардите на ЕУ							
Цел 4.2		Основано регионално комунално претпријатие							
Акција 4.2.1, 4.2.2 и 4.2.3		Дефинирање на носителот на иницијативата, потпишување договор за меѓуопштинска соработка и избор на раководна структура							
Координација со:		МЖСПП, САЛАР, општини од региони							
Активност	Времетраење	Временска рамка (квартално или полугодишно)	Одговорни за спроведување (сектор, одделение)	Индикативен буџет (на ниво на активност, освен во исклучителни ситуации)	Извор на финансирање (централен буџет, општина, донатор)	Потребна поддршка (техничка, посебна експертиза, обука, менторство, модалитети за соработка/ координација)	Почетна состојба (на ниво на акција)	Цел/индикатор (на ниво на акција)	
4.1.1.1	Носење на иницијатива	1 месец	1/2024	Градоначалник	/	/	Правна поддршка	Нема договор за меѓуопштинска соработка за основање на регионално комунално претпријатие	Воспоставена е меѓуопштинска соработка за основање на регионално комунално претпријатие Избрани се раководни структури на регионалното комунално претпријатие
4.1.1.2	Донесување на одлука на совет	1 месец	2/2024	Совет на Општина	/	/	Техничка поддршка од МЖСПП		
4.1.1.3	Потпишување на договор за меѓуопштинска соработка	1 месец	2/2024	Градоначалник	/	/	Правна поддршка		
4.1.1.4	Избор на раководни структури	1 месец	3/2024	Градоначалници од Пелагонска и Југозападен регион	/	/	/		
Приоритет 5		Затворање и санација на ѓубришта							
Цел 5.1		Изработени се општински планови за затворање и санација							
Акција 5.1.1		Мапирање на општински ѓубришта							
Координација со:		ЈП Пелагонија и САЛАР							
Активност	Времетраење	Временска рамка (квартално или полугодишно)	Одговорни за спроведување (сектор, одделение)	Индикативен буџет (на ниво на активност, освен во исклучителни ситуации)	Извор на финансирање (централен буџет, општина, донатор)	Потребна поддршка (техничка, посебна експертиза, обука, менторство, модалитети за соработка/ координација)	Почетна состојба (на ниво на акција)	Цел/индикатор (на ниво на акција)	
5.1.1.1	Собирање на податоци/мапирање на општински ѓубришта	1 месец	3/2024	ЈП Пелагонија и Општина Кривогаштани	/	/	Техничка поддршка од САЛАР	Податоците за општинските ѓубришта не се ажурирани и истите се мапирани	Податоците за општинските ѓубришта редовно се ажурираат
5.1.1.2	Извештај за лоцирани општински ѓубришта	1 месец	4/2024	ЈП Плагонија и Општина Кривогаштани	/	/	Техничка поддршка од САЛАР		
5.1.1.3	Изработка на регионална база на мапирани ѓубришта	6 месеци	1/2025 - 2/2025	Одделение за ЛЕР (животна средина) и ЈКП Комунална хигиена Новаци	150.000,00 ден	Донаторска поддршка - Сида/САЛАР	Техничка поддршка од САЛАР	Не постои регионална база на податоци	Креирана е регионална база на податоци за ѓубришта

Приоритет 5		Затварање и санација на ѓубришта							
Цел 5.1		Изработени се општински планови за затворање и санација							
Акција 5.1.2 и 5.1.3		Изработка на приоритетна листа на ѓубришта, проценка на трошоците за активности и вклучување на активностите во општинските буџети)							
Координација со:		ЈП Пелагонија и САЛАР							
Активност		Времетраење	Временска рамка (квартално или полугодишно)	Одговорни за спроведување (сектор, одделение)	Индикативен буџет (на ниво на активност, освен во исклучителни ситуации)	Извор на финансирање (централен буџет, општина, донатор)	Потребна поддршка (техничка, посебна експертиза, обука, менторство, модалитети за соработка/ координација)	Почетна состојба (на ниво на акција)	Цел/индикатор (на ниво на акција)
5.1.2.1	Изработка на приоритетна листа на ѓубришта	2 месеци	4/2024	ЈП Пелагонија и Одделение за животна средина	/	/	Техничка поддршка од САЛАР	Не е изработена приоритетна листа на ѓубришта и проценка на трошоците за санација и затворање	Изработена е приоритетна листа на ѓубришта и направена е проценка на трошоците за санација и затворање
5.1.2.2	Идентификување потребни средства за санација и затворање на ѓубриштата	1 месец	4/2024	ЈП Пелагонија и Одделение за животна средина	/	/	Техничка поддршка од САЛАР		
5.1.2.3	Вклучување на идентификуваните средства во општинскиот Буџет	1 месец	4/2024	Градоначалник и Совет	/	/	Техничка поддршка од САЛАР		

Приоритет 6		Обезбедување приход кој целосно ќе ги покрие трошоците за управување со отпад							
Цел 6.1		Спроведена е анализа за пропустите во надоместоците за отпад							
Акција 6.1.1		Идентификување на јазот помеѓу приходите и расходите на активностите за управување со отпад							
Координација со:		ЈП Пелагонија и САЛАР							
Активност		Времетраење	Временска рамка (квартално или полугодишно)	Одговорни за спроведување (сектор, одделение)	Индикативен буџет (на ниво на активност, освен во исклучителни ситуации)	Извор на финансирање (централен буџет, општина, донатор)	Потребна поддршка (техничка, посебна експертиза, обука, менторство, модалитети за соработка/ координација)	Почетна состојба (на ниво на акција)	Цел/индикатор (на ниво на акција)
6.1.1.1	Ангажирање на експерт за спроведување на анализата	3 месеци	1/2024	ЈП Пелагонија и Одделение за животна средина	/	Донаторска поддршка - Сида/САЛАР	Техничка поддршка од САЛАР	Не постои анализа за јазот меѓу приходите и расходите	Подготвен извештај со препораки за надминување на јазот помеѓу приходите и расходите
6.1.1.2	Спроведување на сеопфатна анализа на приходите/расходите за управување со отпад и извештај	3 месеци	2/2024	ЈП Пелагонија и Одделение за животна средина	200.000,00 ден	Донаторска поддршка - Сида/САЛАР	Техничка поддршка од САЛАР		
6.1.1.3	Усвојување на препораките и нивно спроведување од страна на ЈП Пелагонија	12 месеци	1/2025 - 4/2025	ЈП Пелагонија и Одделение за животна средина	/	Донаторска поддршка - Сида/САЛАР	Техничка поддршка од САЛАР		

Приоритет 6		Обезбедување приход кој целосно ќе ги покрие трошоците за управување со отпад							
Цел 6.1		Спроведена е анализа за пропустите во надоместоците за отпад							
Акција 6.1.2		Утврдување на стапката на наплата на надоместокот за отпад							
Координација со:		ЈП Пелагонија и САЛАР							
Активност		Времетраење	Временска рамка (квартално или полугодишно)	Одговорни за спроведување (сектор, одделение)	Индикативен буџет (на ниво на активност, освен во исклучителни ситуации)	Извор на финансирање (централен буџет, општина, донатор)	Потребна поддршка (техничка, посебна експертиза, обука, менторство, модалитети за соработка/ координација)	Почетна состојба (на ниво на акција)	Цел/индикатор (на ниво на акција)
6.1.2.1	Детален преглед (анализа) на финансиските извештаи на ЈП Пелагонија	1 месец	4/2024	ЈП Пелагонија и Одделение за животна средина	/	/	Техничка поддршка од САЛАР	Постои потреба за корекција на стапката на наплата	Утврдена е е стапка на наплата на надоместокот за отпад
6.1.2.2	Изготвување на извештај од анализата за пропустите во надоместоците за отпад со препорака за стапка на наплата на надоместокот за отпад	1 месец	4/2024	ЈП Пелагонија и Одделение за животна средина	/	/	Техничка поддршка од САЛАР		

5. Следење на реализација на ЛАП и известување

Следењето, верификацијата на податоците и известувањето на овој ЛАП за одржливо управување со отпад ќе играат клучна улога во неговото ефикасно спроведување. Методите кои ќе бидат применети за следење на неговата реализација ќе имаат цел да го осигураат напредокот кон постигнување на целните индикатори за секоја од акциите на овој ЛАП.

За непрекинато следење на ЛАП е предвидено општинската работната група за управување со отпад да се среќава по потреба, но најмалку еднаш месечно. На таа средба ќе се координираат активностите и дискутира напредокот во реализацијата со осврт на сработеното и воочените потешкотии. За утврдување на степенот на реализација, ажурирање на активностите и анализа на сработеното, предвидена е евалуација на ЛАП кон крајот на првата година (2024). Ова ќе гарантира дека ЛАП ќе остане динамичен плански документ кој одговара на новоидентификуваните потреби и предизвици. Искуството стекнато во процесот како и научените лекции ќе бидат од непроценлива важност при изработката на новиот Регионален план за управување со отпад 2026-2031.

Континуираното известување и комуникација со сите актери вклучени во реализацијата на планот ќе овозможи навремени прилагодувања, на тој начин зголемувајќи ја приспособливоста и ефективност на ЛАП. Модалитети на меѓуопштинска соработка се веќе вклучени

во планот што ќе овозможи споделување на добрите практики и научените лекции со другите општини во регионот. Два ротирачки члена на управниот одбор на проектот „Одржливо управување со отпад на локално ниво“ доаѓаат од општините во пелагонискиот и југозападниот регион што ќе овозможи блиска комуникација со донаторската задница и засилена поддршка за реализација на активностите од планот.

Користењето на различни алатки како што се истражувања и теренски активности, заедно со верификацијата на податоците од општинската евиденција, извештаите и повратните информации од засегнатите страни и граѓаните, ќе ја гарантира веродостојноста на процесот на следење.

Посветеноста на општината кон континуирано следење и известување на овој ЛАП не само што ќе го зајакне неговиот кредибилитет, туку и ќе воспостави основа за донесување одлуки базирани на докази, промовирајќи го одржливото управување со отпадот во нашата општина.

Табелата подолу ги опишува очекуваните еколошки, социјални и економски влијанија на Локалниот акциски план (ЛАП), истовремено осигурувајќи дека неговата имплементација останува усогласена со принципите на одржливост, избегнувајќи негативни последици врз животната средина и социо-економските можности на жителите во општината.

Бр.	Прашања	Да	Не	Забелешка
1	Дали ЛАП ќе има негативно влијание врз животната средина? Дали ова влијание е големо, без преседан и неповратно? Објаснете накратко		не	Локалниот план за управување со отпад на општина Кривогаштани е подготвен да ги поддржи заложбите на општинската администрација, одделенијата за комунални дејности и ЛЕР и урбанизам и животна средина, во утврдување на основните, посебните и квантитативните цели што мора да се постигнат во процесот на воспоставување на ефикасен систем на управување со отпад на локално ниво и дефинирање на основните активности и задачи во рамките на правната, институционалната, организациската, техничката и економската сфера во период од 5 години. Локалниот план за управување со отпад на општинина Кривогаштани ги наведува основните, меѓусебно поврзани мерки за сопирање или за ублажување на последиците врз животната средина предизвикани од немањето на локален ситем за управување со отпад и изградба на рамка за постапно воспоставување на современ и одржлив систем за интегрирано управување со отпадот на локално ниво.
2	Дали влијанието оди вон рамките на планот? Дали реализацијата на планот оди вон рамките на планирањето? Објаснете накратко		не	Предвидени се комплекс на мерки со цел да се елиминираат или да се ублажат влијанијата врз животната средина што се предизвикуваат од постојните несоодветни практики на управување со отпад и да се спроведе подготовката и реализацијата на интегриран и одржлив систем за управување со отпад кој ќе биде ефективен во однос на трошоците, земајќи ги предвид клучните принципи на ЕУ за управување со отпад. Главните општи и посебни цели при развивањето на локалниот систем за управување со отпад за периодот ги одразуваат основните приоритети како почетни точки за подготовка и реализација на локалниот план за управување со отпад
3	Дали планот вклучува промени или деградација на природните живеалишта? Објаснете накратко		не	Подобри услови за живот на населението без контаминирани особено на почвата и на водите, т.е. површинските и подземните води.
4	Дали планот ќе го влоши квалитетот на водата во општината?		не	Неправилното управување со отпад во општинина Кривогаштани врши сериозни влијанија, особено на почвата и на водите, т.е. површинските и подземните води. Подземните води се контаминираат од истекувањата од депониите, особено дивите депонии, кои се генерално високо контаминирани со токсични органски и неоргански соединенија, во некои случаи со пестициди и сл. Влијанието врз квалитетот на површинските води е евидентно од повисоките концентрации на биоразградливи органски материи, амонијак и нитрати и токсични метали. Неправилното депонирање на отпад, општото депонирање на опасен и неопасен отпад и дивите депонии претставуваат ризик и предизвикуваат загадување на почвата и водата; во некои случаи, утврдени се влијанија на здравјето на населението што живее во близина на таквите области.
5	Дали планот ќе го влоши квалитетот на почвата во општината?		не	Контаминација на почвата, што резултира во несоодветен квалитет на земјоделските производи предизвикан од таквата контаминација
6	Дали ЛАП има негативно социјално влијание? Дали ова влијание е големо, без преседан и неповратно? Објаснете накратко		не	Спроведувањето на Нацрт локалниот план за управување со отпад за општинина Кривогаштани има многу важни добивки во однос на здравјето на луѓето, квалитетот на водата и почвата, заштедата на локалните природни ресурси и екосистемите, како и за општото глобално затоплување. Економските и социјалните добивки се состојат посебно во чистите водни ресурси и земјоделската почва, новите вработувања, животната средина и перспективи за идните генерации.
7	Дали планот има влијание врз материјални и/или културни ресурси кои што се значајни за локалната заедница? Објаснете накратко		не	/

8	Доколку постојат повеќе етнички заедници во вашата општина, дали реализација на планот ќе има негативно влијание врз квалитетот на живот на некои од нив? Објаснете накратко	не	Нема различни етнички заедници во општината
9	Дали планот ги зема предвид жените и младите девојки како посебна група граѓани и дали ќе има влијание врз квалитетот на нивниот живот? Објаснете накратко	да	Да, постојат специфични активности за подобрување на услугите наменети за жените. Дополнително, активностите кои ќе се преземат во однос на потребата од рециклирање, минимизирање и повторна употреба на отпадот, би имале позитивно влијание за сите граѓани, вклучително и жените.
10	Дали планот ги зема предвид ранливите групи граѓани и дали ќе има влијание врз квалитетот на нивниот живот? Објаснете накратко	да	Да, постојат специфични активности за подобрување на услугите наменети за ранливите групи граѓани. Дополнително, со активностите во планот би се подигнала свеста кај најмладата популација и пошироката јавност за потребите од рециклирање и учество во примарната селекција на отпадот. Поголема заинтересираност на популацијата за проблемите во животната средина и учество во акции на ниво на општината Би се развил модул за едукација на населението за проблемите во животната средина; Исто така би се развил и модул за едукација на наставниот кадар за едукација на учениците во основните школи за отпадот, потребата од рециклирање, минимизирање и повторна употреба на отпадот. Развиена свест на просветните работници за потребата од интензивизирана едукација; Неправилното депонирање на отпад, општото депонирање на опасен и неопасен отпад и дивите депонии претставуваат ризик и предизвикуваат загадување на почвата и водата; во некои случаи, утврдени се влијанија на здравјето на населението што живее во близина на таквите области.
11	Дали планот вклучува губење на имот или средства за живот на жителите во општината? Објаснете накратко	не	Со неправилното депонирање на отпадот, може да се случи губење на имот на жителите во општината. Од таа причина депонирањето на отпадот треба да биде на места што се определени од општината.
12	Дали планот ќе има негативно влијание врз економските можности и пристапот до пазарот на труд на жителите на општината? Објаснете накратко	не	Негативно влијание врз економските можности и пристапот до пазарот на труд на жителите на општината би било доколку неправилното депонирање на отпад, општото депонирање на опасен и неопасен отпад и дивите депонии претставуваат ризик и предизвикуваат загадување на почвата и водата; во некои случаи, утврдени се влијанија на здравјето на населението што живее во близина на таквите области. Со тоа би влијело на цената на производите кои се одгледуваат на таа контаминирана почва.

6 Вклученост на засегнатите страни и комуникациска стратегија

Во мисијата да го подобриме управувањето со отпадот и да придонесеме кон поздрава животна средина во нашата општина, нашиот комуникациски пристап ќе се стреми кон активно вклучување на граѓаните и засегнатите страни, позиционирајќи ги како клучни актери во процесот на трансформација кон одржливи практики. Преку ефективна комуникација, ќе настојваме да негуваме заеднички идентитет на еколошки свесна општина, користејќи ги дигиталните комуникациски канали и другите средства за информирање кои ни стојат на располагање.

Нашата намера е активно да ги вклучиме граѓаните и засегнатите страни во заедничките напори на општината да ги имплементира активностите од ЛАП. Остварувањето на целите од планот бара поголема свесност, промени во односот на населението кон отпадот и трансформативни промени во начинот на кој комуналните претпријатија се справуваат со отпадот. Колективна посветеност кон одржливи практики за управување со отпад кај секој граѓанин во нашата заедница ќе се постигне преку програмата за кревање на јавната свест, едукативните програми и таргетираните кампањи за поддршка на одредени активности од ЛАП и програмите за јакнење на капацитетите на општините и комуналните претпријатија.

Активното вклучување на засегнатите страни во сферата на отпадот (кои што беа идентификувани на почетокот на процесот за изработка на ЛАП) ќе биде најважниот аспект на нашата комуникациска стратегија. Во нашите напори за почиста и поодржлива општина, ние ќе настојваме да ги вклучиме сите членови на заедницата, вклучувајќи ги бизнисите, невладините организации, медиумите, неформалниот сектор, како и јавните институции. ЛАП, неговото спроведување и сите негови промени ќе бидат отворено комуницирани и коментарите ќе бидат земени предвид. Комуникациските канали ги вклучуваат социјалните мрежи, веб страницата на општината, емаил, радио, телевизија и директна комуникација со општинската администрација. Нашиот пристап за вклучување на засегнатите страни ќе биде воден од принципите на отворена комуникација, инклузивност и заедничко одлучување.

Преку негувањето силни врски со засегнатите страни, имаме за цел да изградиме мрежа за поддршка која активно ќе придонесува кон исполнување на целите и приоритетите од акцискиот план за управување со отпад. Со заеднички напори, ќе настојваме да ја искористиме колективната мудрост и различните перспективи, на тој начин осигурувајќи дека нашите постапки се целосно усогласени со потребите и желбите на целата заедница. Реализацијата на планот зависи од сите нас.

Изјава за транспарентност

Почитувајќи ги принципите на одговорно владеење, Општина Кривогаштани ја препознава важноста на справување со ризиците од корупција за време на имплементацијата на овој акциски план. Тргувајќи од тоа, ние сме целосно посветени на спроведување соодветни антикорупциски мерки за да обезбедиме транспарентност и правичност во нашите активности за управување со отпад.

Оваа заложба е во согласност со нашата цел да промовираме одговорни практики, да ги заштитиме ресурсите, како и да промовираме пристап кој целосно ги заштитува интересите на заедницата при реализацијата на активностите од овој ЛАП за управување со отпад.

При реализацијата на овој акциски план, нашата цел е да бидеме постојано будни, да ги препознаеме појавите на нетранспарентни практики, и на тој начин да создадеме средина која дава приоритет на интегритетот и одговорното управување со отпадот на локално ниво.

SALAR International

A part of the Swedish Association
of Local Authorities and Regions

Република Северна Македонија
Министерство за животна средина
и просторно планирање

Republika e Maqedonisë së Veriut
Ministria e Mjedisit Jetësor
dhe Planifikimit Hapësinor

Република Северна Македонија
Министерство за локална самоуправа

Republika e Maqedonisë së Veriut
Ministria e Vetëqeverisjes Lokale

